

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 378/2011-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. októbra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť P. B., D., t. č. vo väzbe, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na obhajobu a základného práva na súdnu a inú právnu ochranu uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Tost 24/2011 z 29. júla 2011 a jemu predchádzajúcim postupom a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. augusta 2011 doručená sťažnosť P. B., D., t. č. vo väzbe (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na obhajobu a základného práva na súdnu a inú právnu ochranu uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Tost 24/2011 z 29. júla 2011 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“ alebo „napadnuté uznesenie“) a jemu predchádzajúcim postupom.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. Ntc 16/2011 z 23. júla 2011 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“) vzatý do predbežnej väzby, pričom proti uvedenému uzneseniu priamo na pojednávaní zahlásil do zápisnice sťažnosť, ktorú „v stanovenej lehote“ písomne odôvodnil.

O sťažovateľom podanej sťažnosti bolo rozhodnuté uznesením najvyššieho súdu, ktorým bola jeho sťažnosť zamietnutá. Najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia podľa názoru sťažovateľa uviedol nepravdivé tvrdenie, pokiaľ konštatoval, že sťažovateľ svoju sťažnosť písomne neodôvodnil. Súčasne najvyšší súd pochybil aj v tom, že nevzal do úvahy maximálnu trestnú sadzbu stanovenú pre trestný čin krádeže vlámaním (pre ktorý by mal byť sťažovateľ vydaný na trestné stíhanie do Rakúskej republiky) v právnom poriadku Slovenskej republiky (3 roky) a v právnom poriadku Rakúskej republiky (10 rokov).

Na základe uvedeného sa sťažovateľ domnieva, že došlo k porušeniu jeho základného práva na obhajobu a základného práva na súdnu a inú právnu ochranu, a teda jeho predbežná väzba je nezákonná.

Sťažnosť sťažovateľa neobsahovala návrh rozhodnutia (petit), ktorý je východiskom pre rozhodnutie ústavného súdu vo veci. Sťažovateľ k sťažnosti nepripojil kópie rozhodnutí, ktorými boli jeho práva porušené, ani splnomocnenie pre konkrétneho advokáta na jeho zastupovanie v konaní pred ústavným súdom.

V rámci prípravy predbežného prerokovania sťažnosti si ústavný súd zo súdneho spisu vedeného krajským súdom pod sp. zn. Ntc 16/2011 vyžiadal uznesenie krajského súdu, zápisnicu z pojednávania z 23. júla 2011, písomnú sťažnosť sťažovateľa z 28. júla 2011 a uznesenie najvyššieho súdu.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ v sťažnosti namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu a základného práva na obhajobu uznesením najvyššieho súdu a jemu predchádzajúcim postupom. Podstatou sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že najvyšší súd pri svojom rozhodovaní o sťažnosti podanej sťažovateľom proti uzneseniu krajského súdu, ktorým bol sťažovateľ vzatý do predbežnej väzby na základe zákona č. 154/2010 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze (ďalej len „zákon o európskom zatýkacom rozkaze“), nevezal do úvahy písomné odôvodnenie sťažnosti, ktoré sťažovateľ v stanovenej lehote podal krajskému súdu.

Zo zistení ústavného súdu a listín predložených krajským súdom vyplýva, že uznesením krajského súdu bol sťažovateľ na základe európskeho zatýkacieho rozkazu, ktorým Rakúska republika žiadala o jeho vydanie na trestné stíhanie pre trestný čin krádeže

vlámaním, vzatý do predbežnej väzby. V konaní pred krajským súdom bol sťažovateľ po celý čas kvalifikovane zastúpený ustanoveným obhajcom Mgr. Ľubomírom Hagarom, s čím na pojednávaní konanom 23. júla 2011 jednoznačne súhlasil.

Ako vyplýva zo zápisnice spísanej 23. júla 2011 na krajskom súde, sťažovateľ na pojednávaní po vyhlásení uznesenia krajského súdu o jeho vzatí do predbežnej väzby zahlásil proti nemu sťažnosť, ktorú najvyšší súd napadnutým rozhodnutím zamietol, pričom v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že sťažovateľ „*podanú sťažnosť bližšie písomne nezdôvodnil*“.

Podľa § 15 ods. 2 zákona o európskom zatýkacom rozkaze sudca krajského súdu rozhodne do 48 hodín od odovzdania zadržanej osoby o návrhu prokurátora na jej vzatie do predbežnej väzby.

Podľa § 18 ods. 1 zákona o európskom zatýkacom rozkaze súd rozhoduje o väzbe podľa § 15 až 17 uznesením. Proti rozhodnutiu o väzbe je prípustná sťažnosť, odkladný účinok má len sťažnosť prokurátora proti rozhodnutiu o prepustení osoby z väzby, ak súčasne bola podaná sťažnosť prokurátora proti rozhodnutiu súdu o výkone európskeho zatýkacieho rozkazu.

Podľa § 1 ods. 2 zákona o európskom zatýkacom rozkaze na konanie podľa tohto zákona sa použije všeobecný predpis o trestnom konaní, ak nie je ďalej ustanovené inak; to platí vo vzťahu k členským štátom aj na konanie o vydaní osôb na trestné stíhanie alebo výkon trestu odňatia slobody alebo ochranného opatrenia, na ktoré nemožno uplatniť postup podľa tohto zákona.

Podľa § 187 ods. 1 Trestného poriadku sťažnosť sa podáva orgánu, proti ktorého uzneseniu smeruje, a to do troch dní od oznámenia uznesenia, s výnimkou sťažnosti proti uzneseniam podľa § 83 ods. 2; ak sa koná podľa § 204 ods. 1, sťažnosť sa podáva do skončenia skráteného vyšetrovania. Ak sa uznesenie oznamuje tak obvinenému, ako aj jeho

zákonnému zástupcovi alebo obhajcovi, plynie lehota od toho oznámenia, ktoré bolo vykonané najneskoršie.

Podľa § 179 ods. 1 Trestného poriadku uznesenie treba oznámiť osobe, ktorej sa priamo dotýka, ako aj osobe, ktorá naň dala svojím návrhom podnet; uznesenie súdu sa oznámi aj prokurátorovi. Oznámenie sa robí buď vyhlásením uznesenia v prítomnosti toho, komu treba uznesenie oznámiť, alebo doručením rovnopisu uznesenia.

Obsahom základného práva na súdnu ochranu je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania. Zmyslom tohto základného práva je umožniť každému reálny prístup k súdu a tomu zodpovedajúca povinnosť súdu konať vo veci. K jeho porušeniu by mohlo dôjsť iba v tom prípade, ak by bola komukoľvek odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, teda pokiaľ by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby.

Vzhľadom na princíp subsidiarity ústavný súd preskúmal uznesenie najvyššieho súdu a jemu predchádzajúci postup v namietanom smere a konštatuje, že sťažovateľovi bolo v prítomnosti jeho obhajcu uznesenie krajského súdu oznámené na pojednávaní 23. júla 2011, teda zákonná trojdňová lehota na dodatočné písomné odôvodnenie sťažnosti proti napadnutému uzneseniu mu uplynula 26. júla 2011. Sťažnosť podaná na poštovú prepravu 29. júla 2011 (doručená cestou krajského súdu najvyššiemu súdu 3. augusta 2011) tak bola podaná zjavne po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty, a preto konštatovanie najvyššieho súdu v napadnutom uznesení, že o sťažnosti rozhodol bez bližšieho písomného odôvodnenia, zodpovedá skutočnosti, keďže v tom čase uvedeným podaním sťažovateľa nedisponoval.

Po preskúmaní uznesenia najvyššieho súdu a námietok sťažovateľa ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenie ani jemu predchádzajúci procesný postup v predmetnej veci nemohli porušiť základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu, tak ako to uvádza vo svojej sťažnosti.

Sťažovateľ v sťažnosti tiež namietal, že uznesením najvyššieho súdu a jemu predchádzajúcim postupom bolo porušené aj jeho základné právo na obhajobu. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju konštantnú judikatúru, v zmysle ktorej podstatou a zmyslom základného práva na obhajobu je zaručiť obvinenému, resp. obžalovanému primeranú a dostatočnú možnosť ochrany jeho práv a právom chránených záujmov v rámci konania v jeho trestnej veci v súlade s požiadavkami spravodlivého procesu (III. ÚS 164/09). Právo na obhajobu je súčasťou záruk spravodlivého súdneho konania, ktoré sú aplikovateľné aj v konaniach zaručujúcich právo na osobnú slobodu. Obsah tohto práva však nemožno chápať ako bezvýhradnú povinnosť súdu podriadiť svoj procesný postup požiadavkám obvineného a jeho obhajcu. Spôsob uplatnenia základného práva na obhajobu je podmienený aj správaním obvineného a jeho obhajcu a jeho rozsah závisí aj od predmetu konania, v ktorom sa uplatňuje.

Sťažovateľ bol pred rozhodnutím o vzatí do predbežnej väzby vypočutý v prítomnosti ustanoveného obhajcu, a teda mal možnosť predniesť všetky argumenty, ktoré považoval v danom štádiu trestného konania za potrebné a relevantné na spochybnenie existencie dôvodov jeho vzatia do predbežnej väzby. Následne mohol svoju obhajobu účinne uplatniť v sťažnosti proti uzneseniu krajského súdu, čo aj urobil, avšak písomné odôvodnenie sťažnosti bolo podané na poštovú prepravu po uplynutí zákonnej lehoty, v deň vyhlásenia napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu, a teda naň najvyšší súd nemohol prihliadnuť. Skutočnosť, že najvyšší súd jeho sťažnosti proti uzneseniu krajského súdu nevyhovel, nemôže viesť k záveru o porušení jeho práva na obhajobu.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi námietkami sťažovateľa uvedenými v sťažnosti a ním označenými základnými právami, a preto jeho sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Nad rámec odôvodnenia ústavný súd uvádza, že v sťažnosti chýbala formulácia návrhu na rozhodnutie vo veci samej. Ústavný súd preto v tomto prípade vychádzal z celého obsahu sťažnosti a ustálil predmet konania tak, ako je uvedený v záhlaví tohto rozhodnutia

s tým, že sťažovateľa nevyzýval na odstránenie nedostatkov podania, pretože vzhľadom na existenciu iného dôvodu odmietnutia ani doplnenie sťažnosti v uvedenom smere by nemohlo privodiť sťažovateľovi priaznivejšie rozhodnutie v danej veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. októbra 2011